

Ein Abenteuer

Kristel Kouwer

Door de jaren heen, mee door de opkomst van de syndicaten, bereikte het toerisme meer en meer een veel bredere bevolkingslaag dan oorspronkelijk het geval was. Het ontdekken van vreemde continenten was heel lang voor de modale man geen prioriteit. Tevreden dat hij kon overleven, ontbraken vrijwel alle elementen om hem het reizen mogelijk te maken.

Recent, en zeker na de coronapandemie, wordt weer massaal gereisd. Hele mensenmassa's verplaatsen zich van het ene continent naar het andere. De noodzaak het gewone leven te ontvluchten is groot. Men wil ontdekken, leren, de sleur doorbreken of er even tussenuit.

Wat mezelf betreft, ben ik nooit een groot reiziger geweest. Honkvast, elke dag verwonderd over nieuwe details om me heen en genietend van een zonnestraal in de kamer, is mijn leven op zich al één grote ontdekkingsreis geweest. Spanning was er te over, bergen dienden overwonnen, creativiteit aan de dag gelegd, plotse verrassingen doken op, risico's werden genomen, soms raakte zelfs iedereen gekwetst, er werd geleerd en tol betaald, maar op de hoogste toppen lag geluk binnen handbereik. Kortom mijn leven was en is nog steeds één groot 'Abenteuer'.

Hoe avontuurlijk Aloïs Kolb leefde, kan ik u niet in detail vertellen. Aloïs Kolb was een Duits-Oostenrijkse selfmade etser, schilder en illustrator en werd geboren op 12 februari 1875. Hij ontwierp eveneens ex-librissen en postzegels. Toch werd ook hij door 'avontuur' geïnspireerd. Dit bewijst één van zijn werken uit 1919: een kunstmap onder de naam 'Ein Abenteuer' waarvan de inhoud bestaat uit 10 afzonderlijke etsen. Vele van zijn werken zijn herkenbaar door het gebruik van mythische figuren en bijzondere licht-donker effecten. De vermelde kunstmap is hier eveneens een kenmerkend voorbeeld van. 'Ein Abenteuer' laat de kunstminnaar op zoek gaan naar antwoorden waarbij ethische vragen niet worden ontweken en de bijzondere nuances van de man-vrouw verhoudingen in vele contexten worden getoond.

Het toeval wil dat ik in een grote rommeldoos toevallig op een serie prentbriefkaarten stuitte die gebaseerd waren op de etsen van 'Ein Abenteuer' van Alois Kolb. Ze dragen de nummers 518 tot en met 527. Op de versozijde van deze prentbriefkaartenserie staat volgende vermelding: *"Gebaseerd op een originele ets uit het portfolio: Een Avontuur. Tien originele etsen met geëtste titel, slechts 100 ondertekende en genummerde mappen van dezelfde uitgever. Verkrijgbaar via elke boek- en kunstwinkel"*.

Nach einer Original-Radierung aus dem Mappenwerke: Ein Abenteuer. 10 Original-Radierungen mit radiertem Titel, nur 100 sign. u. num. Mappen aus dem gleichen Verlage. Durch jede Buch- und Kunsthandlung zu beziehen.

De prentbriefkaarten werden gedrukt door de uitgeverij van Friedrich Dehne, Leipzig.

Verlag von Friedrich Dehne, Leipzig

Alois Kolb gaf elk van de 10 etsen een titel:

1. Maya	6. Abschied
2. Entführung	7. Überfall
3. Mondnacht	8. Legende
4. Hexenweg	9. Der Eigene Gast
5. Tod und Tänzerin	10. Heimgang

Maya

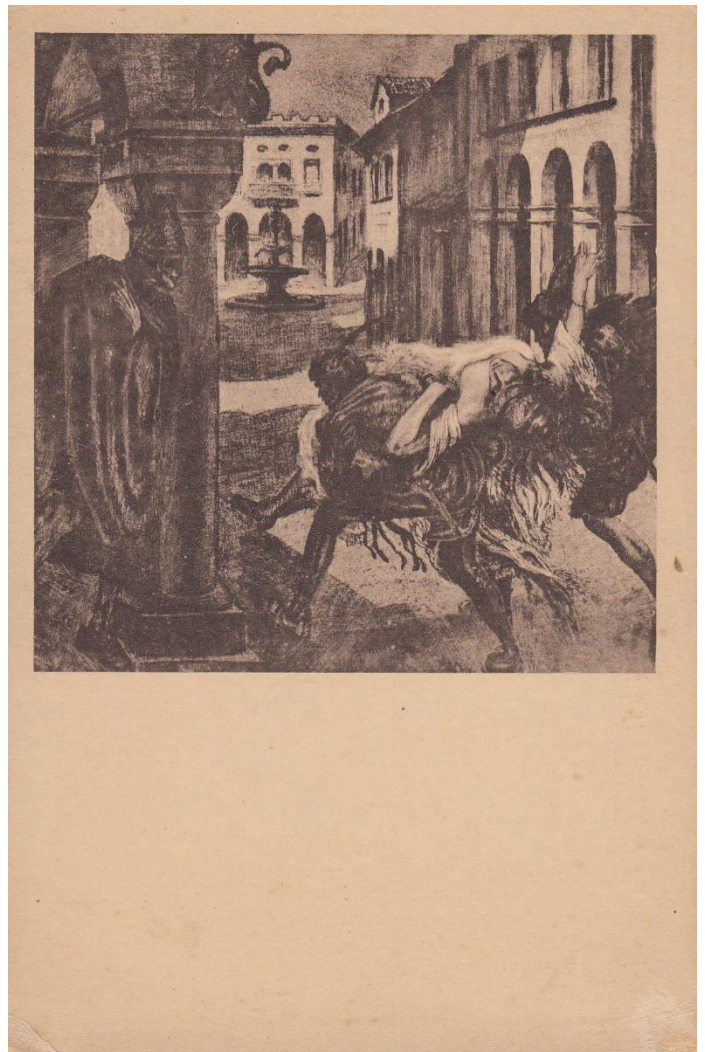
Prentbriefkaart
nr. 518 naar
een originele
ets van Alois
Kolb uit de
kunstmap 'Ein
Abenteuer'.

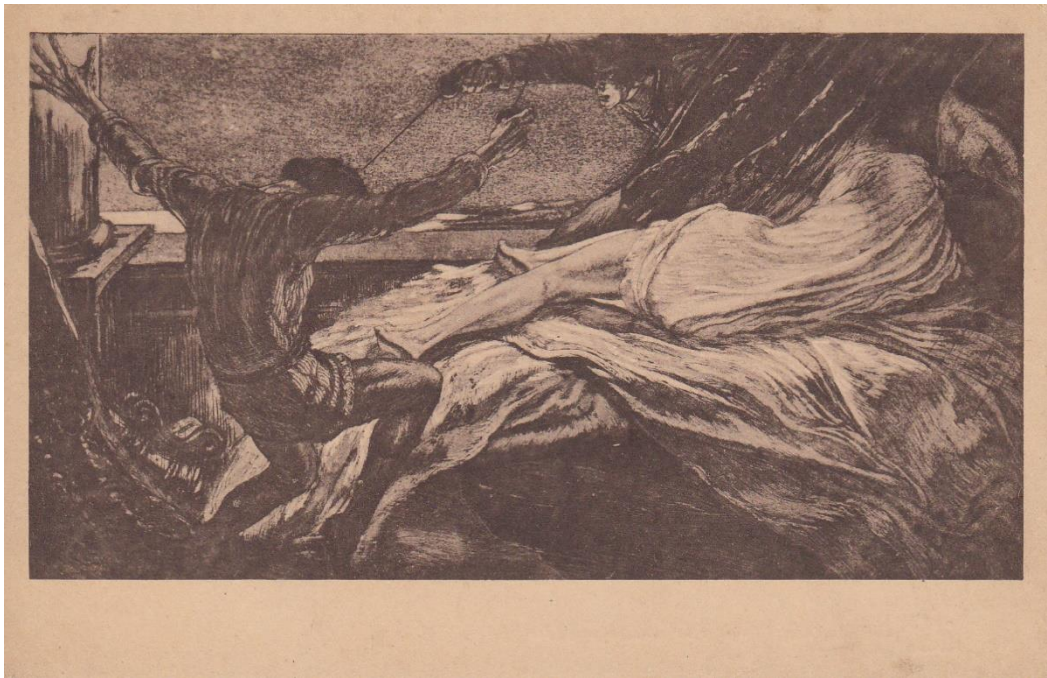
Op deze prentbriefkaart ligt een man vechtend tegen de dood op een helling in de duinen. Vóór hem verschijnt het droombeeld van een naakte jonge vrouw die met gespreide armen naar hem kijkt en zachtjes over hem heen buigt. Wordt hij in de nevelen van de dood opgenomen in de armen van zijn geliefde Maya (=letterlijk goddelijke en creatieve kracht) en biedt deze gedachte hem de ultieme vrede en rust vooraleer hij afscheid neemt van zijn aardse bestaan ?

Entführung

Prentbriefkaart nr. 519 naar een
originele ets van Alois Kolb uit de
kunstmap 'Ein Abenteuer'.

Op deze prentbriefkaart wordt een leeg Venetiaans plein met waterfontein getoond. Op de voorgrond wordt een vrouw ontvoerd door twee vluchtende mannen. De mannelijke overmacht tegenover de vrouwelijke weerloosheid wordt hier ongetwijfeld benadrukt. Links verschuilt zich achter een zuil een man met doodshoofdgelaat en een mantel die als een molenwiek rond zijn nek hangt; als symbool voor alle verloren levens die hij meestorst ? Hij begluurt de actie, maar grijpt niet in. Loert de dood reeds om de hoek, klaar om toe te slaan ?

Mondnacht

Prentbriefkaart
nr. 520 naar
een originele
ets van Alois
Kolb uit de
kunstmap 'Ein
Abenteuer'.

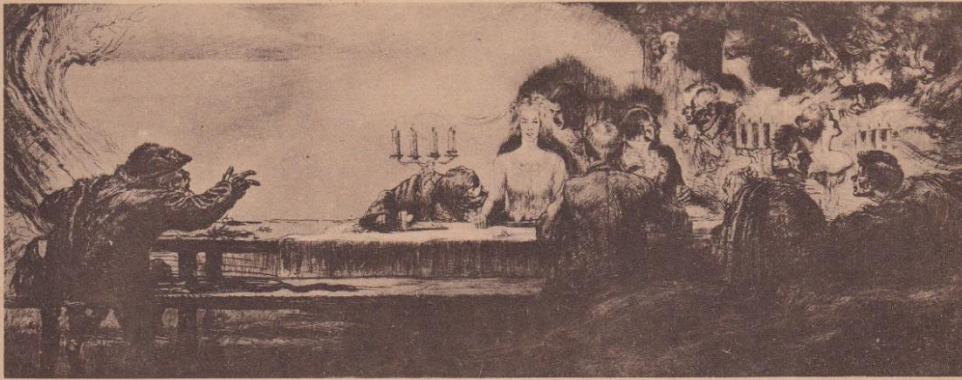
Deze prentbriefkaart toont een slapende vrouw in wit gewaad. In haar dromen wordt zij geplaagd door twee strijdende figuren, die elkaar met sabels te lijf gaan en waarvan de man op de voorgrond duidelijk geraakt wordt op het hoofd. De agressieve aanval van de man vanachter het baldakijn is vurig en hard. De mannelijke concurrentie uit zich in agressie. Wiens liefde kiest zij ?

Abschied

Prentbriefkaart nr. 523 naar een originele ets van Alois Kolb uit de kunstmap 'Ein Abenteuer'.

Deze prentbriefkaart toont een kale kerker met hoge muren. Een moordenaar buigt zich over een nog levende vrouw met hulpeloos uitgestrekte hand. Door de kromming van zijn nek en het zichtbare deel van het vrouwelijk hoofd, doet deze houding voornamelijk aan een Dracula scène denken waarin het bloed van het slachtoffer gedronken wordt. Boven dit gruwelijke tafereel zien we rechts een breedgeschouderde beul met duivelshoofd en open hemd, een zwaard over de nek, weggijkend van het tafereel dat zich onder hem afspeelt. Links boven staat een man met kap, de verpersoonlijking van het geloof (?), ook weggijkend. Wie neemt hier afscheid van wie ? Hoe schuldig kan men zijn ?

Der eigene Gast

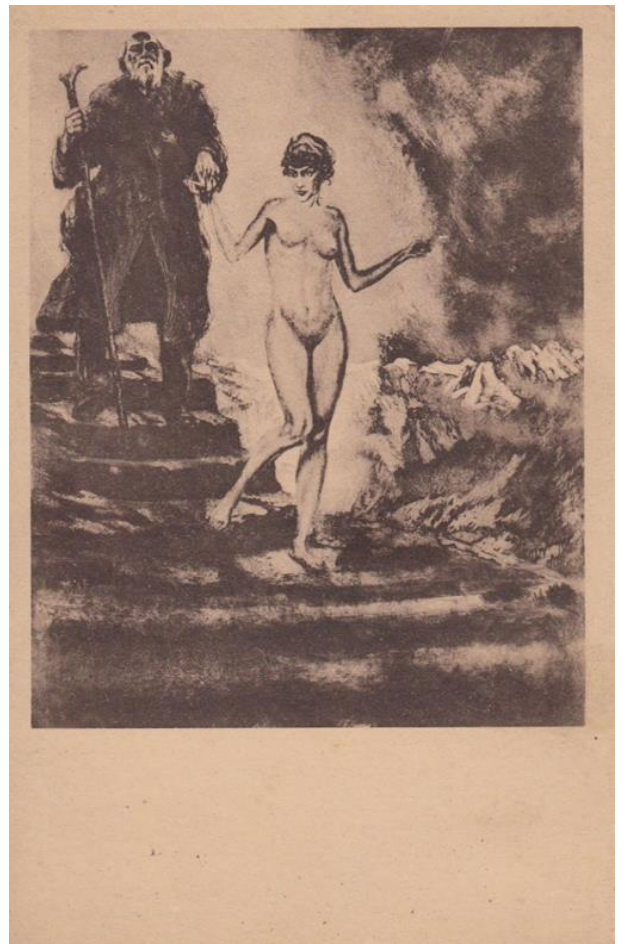
Prentbriefkaart nr. 526 naar een originele ets van Alois Kolb uit de kunstmap 'Ein Abenteuer'.

Op deze prentbriefkaart wordt een gastvrouw getoond, omringd door een bont gezelschap dat zich zowel aan tafel als op de achtergrond bevindt, converserend, afgeleid. Links zitten twee mannen, één opdringerig met gebogen hoofd haar aandacht trekkend en één vruchteloos gebarend met de rechterarm. Schuin achter haar fluistert een man haar iets in het oor. De vrouw zit kaarsrecht en lijkt onaantastbaar voor de taferelen die zich rondom haar afspelen. De personages rechts op de achtergrond mengen zich gretig in de gesprekken. Het contrast tussen de vrouw en de genodigden kan niet groter zijn. Ook al zitten zij samen, er is geen interactie tussen beide partijen. Het is duidelijk dat zij op geen enkele manier wil of kan deel uitmaken van het gebeuren. Op dit bizarre festijn is zij zelfbewust en onaantastbaar bij zichzelf te gast.

Heimgang

Prentbriefkaart nr. 527 naar een originele ets van Alois Kolb uit de kunstmap 'Ein Abenteuer'.

Een naakte jonge vrouw leidt een blinde oudere man bij de hand van de trap. Het afdalen schept een verwachting omdat de uiteindelijke bestemming niet getoond wordt. In de spelingen van licht en donker rechts op de kaart worden in de diepte vage vormen gecreëerd van naakte figuurtjes in liggende of opgekrulde posities. Al wordt ook de illusie van een woelige zee gecreëerd met natte traptreden. Leidt de kwetsbaarheid van zowel de man als de vrouw naar hun beider thuiskomst ?

Omdat ik er voor gekozen heb de interpretaties van de kaarten volledig zelf te maken, berusten deze louter op eigen impressies. Het heeft vrij lang geduurd vooraleer ik bepaalde betekenissen kon plaatsen of details zag, enerzijds bij elke kaart de naam van de kunstmap 'Ein Abenteuer' in gedachten houdend en anderzijds steeds nieuwe figuren ontdekkend in de donker-licht schakeringen. Weet dat dit louter mijn eigen visie op de prentbriefkaarten betreft en gelukkig elke lezer de vrijheid heeft hier een totaal ander, eigen verhaal over te vormen, wat uiteindelijk de bedoeling is.

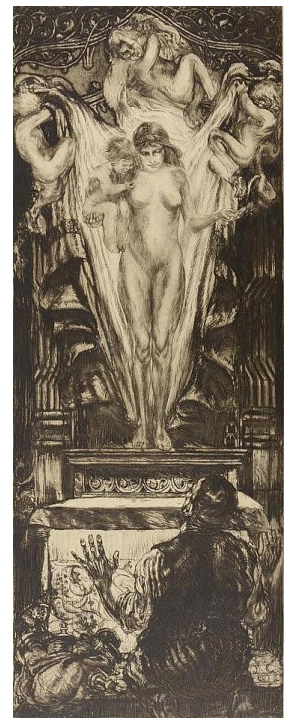
Tot op heden ben ik nog steeds op zoek naar 4 ontbrekende prentbriefkaarten van deze reeks. Misschien liggen ook deze pareltjes ergens onderin een rommelige doos, klaar om deze unieke set te vervolledigen. Het gaat over de afbeeldingen van de etsen nummers 4. Hexenweg, 5. Tod und Tänzering, 7. Überfall en 8. Legende, respectievelijk de genummerde prentbriefkaarten 521, 522, 524 en 525. Hieronder worden de afbeeldingen van de ontbrekende etsen annex prentbriefkaarten getoond; althans daar ga ik van uit. Het was bijzonder moeilijk om een eenduidig antwoord te vinden over welke etsen nu juist behoorden tot de map 'Ein Abenteuer'. Aangezien het om losse bladen gaat, worden velen natuurlijk afzonderlijk verkocht. Het quasi enige reeds verkochte en zogenaamd complete exemplaar van de kunstmap 'Ein Abenteuer' dat ik via een veilinghuis nog kon bekijken, toonde geen gesignde en genummerde etsen, al werd wel beweerd dat het om het 18de exemplaar van de eerste 20 exemplaren ging die op origineel Japans papier gedrukt werden. Wat mij betreft, werden er 2 etsen getoond die niet tot de originele map behoorden. Ook de informatie op de digitale website van het Nationale Museum van Duitsland toont niet alle etsen. Neem gerust eens een kijkje op <https://nat.museum-digital.de> en vul in de zoekopdracht Alois Kolb in. Daar kan je kennismaken met enkele etsen van 'Ein Abenteuer'. Over de kunstenaar Alois Kolb kan op boeiende wijze meer ontdekt worden via https://de.wikipedia.org/wiki/Alois_Kolb Wel even vertalen naar het Nederlands, indien gewenst.

Hexenweg

Überfall

Legende

Tod und Tänzerin

Tot volgende keer, op weg naar een nieuw 'avontuur' !